Estudi de les fortificacions i la poliorcètica fenicio-púnica i la seva influència en l'arquitectura militar indígena de la Mediterrània centre-occidental. (FJC2021-047777-I)

Investigador/s principal/s: David Montanero
Investigador/s participant/s: M. Carme Belarte (ICREA)
Dates: 01/12/2022 - 23/03/2025

Finançament: AEI, Juan de la Cierva Formación (FJC2021-047777-I)

Fenicis i púnics han estat considerats, per la historiografia tradicional, com una civilització de mercaders i navegants interessats, principalment, en el comerç i l'intercanvi amb les poblacions indígenes de la Mediterrània centre-occidental, a causa de la seva infatigable cerca de metalls i altres matèries primeres. No obstant això, i més enllà de les conegudes guerres que van enfrontar grecs i romans amb els exèrcits cartaginesos, aquesta civilització va tenir un paper fonamental en la introducció, difusió i desenvolupament de l'arquitectura militar i la poliorcètica de tradició oriental i hel·lenística a l'Occident mediterrani. La nostra recerca es centrarà en definir quins elements o plantejaments defensius, arquitectònics, tàctics i poliorcètics s'han de relacionar amb la instal·lació, a diferents regions del Mediterrani centre-occidental, de contingents poblacionals d'origen "fenici", llegiu tiris, sidonis, sirians, israelítes, xipriotes etc., o nord-africans, majoritàriament cartaginesos o habitants del territori de Cartago. L'àmplia cronologia de la nostra recerca (segles IX-II aC)

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

fa necessària la seva divisió en diversos períodes per poder identificar l'evolució dels diferents elements i plantejaments esmentats anteriorment. Un cop definits aquests es podrà passar a l'anàlisi dels sistemes defensius indígenes de cultures com la númida, la líbia, la elima, la sicana, la sarda, la balear o la ibèrica amb l'objectiu d'observar la influència fenício-púnica en els sistemes defensius i el tipus de guerra de setge practicada per aquestes comunitats. La construcció de fortificacions va lligada, irremeiablement, a la generació de tensions i/o conflictes en el marc dels diferents processos històrics derivats de la colonització fenícia i la posterior expansió militar cartaginesa. En la nostra investigació intentarem discernir que factors polítics, militars, socials o econòmics van contribuir a la construcció d'un sistema defensiu fenício-púnic o de la seva influència en una regió geogràfica concreta durant un període històric determinat. La finalitat del nostre estudi pretén revalorar la importància que va tenir la civilització fenício-púnica en la difusió i innovació de conceptes poliorcètics en l'àmbit de la Mediterrània antic i situar-la al lloc que li correspon juntament amb grecs i romans.

Projecte finançat pel Ministerio de Ciencia e Innovación, la Unión Europea-NextGenerationEU, el Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia i la Agencia Estatal de Investigación.

